

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **B. M. V.**, zastoupen Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2019, č. j. 1 A 37/2019 - 39,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2019, č. j. 1 A 37/2019 - 39, **se zrušuje.**
- II. Žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 6. 2019, č. j. CPR-21263-3/ČJ-2019-930310-V243, **se odmítá.**
- III. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi Mgr. Jindřichu Lechovskému **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 8 228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce je státním příslušníkem Bulharské republiky. V České republice byl v minulosti opakovaně pravomocně odsouzen za různé trestné činy; potrestán byl nepodmíněnými tresty odnětí svobody i trestem vyhoštění. Dne 18. 4. 2019 jej kontrolovala policejní hlídka v Praze. Žalobce k prokázání totožnosti předložil bulharský občanský průkaz a bulharský řidičský průkaz, vystavené na jiné jméno. Vzhledem k podezření, že předložené doklady jsou padělané, policejní

hlídka žalobce téhož dne zajistila dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Následně bylo zjištěno, že předložené doklady jsou skutečně padělané. V návaznosti na to Obvodní soud pro Prahu 9 vydal dne 19. 4. 2019 trestní příkaz pod sp. zn. 3 T 53/2019, kterým žalobce shledal vinným z přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny a přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání.

[2] Dne 20. 4. 2019 bylo s žalobcem zahájeno řízení o správním vyhoštění dle § 119 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a ještě téhož dne vydala Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodnutí pod č. j. KRPA-156943-24/ČJ-2019-000022-ZSV, jímž bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, v návaznosti na § 119 odst. 3 téhož zákona, uloženo správní vyhoštění. Dobu, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, stanovil správní orgán I. stupně na 10 let, a dobu k jeho vycestování z území České republiky do 10 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí (popřípadě ode dne ukončení zajištění žalobce). Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto rozhodnutím žalované ze dne 3. 6. 2019, č. j. CPR-21263-3/ČJ-2019-930310-V243.

[3] Rozsudkem specifikovaným v záhlaví následně zamítl Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) žalobu proti rozhodnutí žalované, v níž žalobce toliko namítal, že napadené rozhodnutí je bezúčelné s ohledem na předchozí rozhodnutí trestního soudu o jeho vyhoštění na dobu neurčitou. Podle jeho názoru tato námitka nebyla žalovanou dostatečně vypořádána.

[4] Městský soud tuto žalobní námitku shledal nedůvodnou, což odůvodnil odlišností účelu trestu vyhoštění a správního vyhoštění. Dále uvedl, že vypořádání dané námítky je v žalobou napadeném rozhodnutí dostatečné. Přestože totiž žalovaná explicitně nevyjádřila, proč mohla správní vyhoštění uložit, i když byl žalobci již v minulosti uložen trest vyhoštění na dobu neurčitou, správně upozornila na rozdílnost obou rozhodnutí.

[5] Rozsudek městského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností, neboť se neztotožnil s vypořádáním své námítky bezúčelnosti žalobou napadeného rozhodnutí soudem. Poukázal na to, že trestní vyhoštění je zásadnějším opatřením, které mimo trestní represi zabezpečuje i nemožnost jeho vstupu na území ČR. K tomu přiměřeně odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 7. 2017, č. j. 3 Azs 86/2016 - 32, podle něž je zahájení nového řízení o správním vyhoštění nadbytečné za situace, kdy se cizinec opětovně navrátí na území ČR a původní rozhodnutí o jeho správním vyhoštění je stále v platnosti. Dle názoru stěžovatele lze účinky správního vyhoštění zvrátit standardizovanými cestami (institut prominutí zbytku zákazu pobytu či vydání nového rozhodnutí o správním vyhoštění); argumentace městského soudu je zcela spekulativní, což svědčí o její neobhajitelnosti. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek i žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[6] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze odkázala na obsah spisového materiálu.

[7] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud přistoupit k přezkoumání napadeného rozsudku v rozsahu a z důvodů uvedených v kasační stížnosti, musel se nejprve zabývat otázkou, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.)]. Dospěl přitom k závěru, že je třeba napadený rozsudek zrušit a žalobu podanou k městskému soudu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

pokračování

[8] Soudy ve správním soudnictví poskytují ochranu veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob způsobem a za podmínek stanovených zákonem. Podmínky řízení jsou předpoklady, při jejichž splnění lze ve věci meritorně rozhodnout. Pro žalobce ve správním soudnictví, který napadá rozhodnutí správního orgánu, musí být splněny (kromě obecných podmínek řízení na straně účastníků, jimiž jsou způsobilost být účastníkem řízení, procesní způsobilost, a v případě zastoupení též plná moc zmocněnce) předpoklady stanovené v § 65 odst. 1 s. ř. s. (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2011, č. j. 1 As 61/2011 - 102). Podle tohoto ustanovení má žalobní legitimaci ten, „kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší, nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti“. Jednak tedy žalobce musí tvrdit, že byl zkrácen na svých právech úkonem správního orgánu; jednak tento úkon musí být „rozhodnutím“, tzn., musí se jím zakládat, měnit, rušit nebo závazně určovat žalobcova práva a povinnosti (srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2006, č. j. 1 Afs 40/2005 – 62, publikovaný pod č. 1477/2008 Sb. NSS, či rozsudek tohoto soudu ze dne 11. 3. 2008, č. j. 8 As 46/2007 – 98).

[9] Jak konstatoval Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 14. 2. 2006, č. j. 1 Afs 40/2005 - 62, „[t]o, že nebyly splněny podmínky řízení ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., lze najisto vyslovit jen tehdy, pokud napadený úkon není rozhodnutím [zde pak platí kompetenční vyluka podle § 70 písm. a) s. ř. s.], pokud žalobce netvrdí, že byl zkrácen na právech (v takovém případě by však patrně ani nepodával žalobu, resp. jeho podání ke správnímu soudu by nebylo možno jako žalobu kvalifikovat), nebo pokud je takové zkrácení pojmově vyloučeno.“ (podtržení doplněno 3. senátem NSS).

[10] Nejvyšší správní soud dále poukazuje na svůj dřívější rozsudek ze dne 11. 3. 2008, č. j. 8 As 46/2007 - 98, v němž byly posuzovány podmínky aktivní procesní legitimace žalobce v řízení podle § 65 s. ř. s. V tomto rozhodnutí zdejší soud konstatoval, že „[p]rocesně je tedy k podání žaloby legitimován ten, kdo má způsobilost být účastníkem řízení a tvrdí, že došlo ke zkrácení jeho práv. Jinými slovy, dle § 65 s. ř. s. (tj. u řízení o žalobách proti rozhodnutí správního orgánu) se procesní legitimace zakládá tvrzením o tom, že došlo ke zkrácení práv žalobce; závěr o tom, zda skutečně byl či nebyl zkrácen, učiní následně soud jako závěr o věcné legitimaci, jež je určující pro úspěšnost či neúspěšnost žaloby (shodný závěr viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2006, č. j. 1 Afs 40/2005 - 62). Z uvedeného vyplývá, že soud před meritorním projednáním žaloby musí posoudit, zda jsou splněny podmínky řízení; mimo jiné v tom, zda žalobce skutečně tvrdí, že úkonem správního orgánu došlo k zásahu do jeho práv. Přitom není dostačující, jestliže žalobce namítá porušení svých práv pouze v obecné rovině, ale musí být zřejmé, do kterého jeho práva mělo být zasaženo.“ (podtržení doplněno 3. senátem NSS).

[11] Nejvyšší správní soud v posuzované věci dospěl k závěru, že stěžovateli nespědí aktivní procesní legitimace ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Jak již bylo řečeno (viz výše citovanou judikaturu), aktivní procesní legitimace se zakládá tvrzením žalobce o tom, že došlo ke zkrácení jeho práv. Stěžovatel však v žalobě proti rozhodnutí žalované nevznesl žádný argument, z něž by bylo možno dovodit zkrácení jeho práv. Základem veškeré žalobní (a stejně tak i kasační) argumentace stěžovatele je nadbytečnost (bezúčelnost) rozhodnutí o jeho správním vyhoštění, a to vzhledem k dříve uloženému trestu vyhoštění na dobu neurčitou. Jinak řečeno, stěžovatel netvrdí, že napadeným rozhodnutím došlo ke zkrácení jeho práv, ale právě naopak argumentuje tím, že ke zkrácení jeho práv daným rozhodnutím dojít nemohlo.

[12] Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. platí, že soud usnesením odmítne návrh, „jestliže o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat“.

[13] Pro úplnost je na místě dodat, že v projednávané věci byl stěžovateli usnesením městského soudu ze dne 28. 6. 2019, č. j. 1 A 27/2019 - 19, ustanoven advokát, a usnesením ze dne 2. 7. 2019, č. j. 1 A 37/2019 - 22, byl stěžovatel vyzván, aby ve zbývající lhůtě pro podání žaloby (viz § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců) odstranil vady podané žaloby - konkrétně, aby uvedl, které výroky rozhodnutí žalovaného napadá a z jakých důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, aby navrhl důkazy k prokázání svých tvrzení, a aby formuloval žalobní petit [§ 71 odst. 1, písm. c) až f) s. ř. s.]. Současně byl stěžovatel poučen o tom, že nebude-li podání ve stanovené lhůtě opraveno nebo doplněno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud žalobu usnesením odmítne [§ 37 odst. 5 s. ř. s., § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[14] Podle § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců musí být žaloba proti správnímu rozhodnutí o vyhoštění „*podána do 10 dnů od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni. Zmeškání lhůty nelze prominout.*“ Stěžovateli bylo rozhodnutí žalovaného o odvolání doručeno do vlastních rukou v pátek dne 14. 6. 2019. Žaloba byla podána (předána k poštovní přepravě) v pátek dne 21. 6. 2019. Zbývající lhůta pro podání žaloby tedy činila 3 dny. Usnesení ze dne 2. 7. 2019 bylo právnímu zástupci stěžovatele doručeno ještě téhož dne (úterý) do datové schránky. V pondělí dne 8. 7. 2019 v 19:23:41 hodin, tedy večer v poslední den zákonné lhůty k podání žaloby (poslední den lhůty, tj. pátek 5. 7. 2019 připadl na státní svátek), pak bylo soudu doručeno doplnění žaloby, jak bylo popsáno výše. Nedostatek spočívající v chybějícím tvrzení stěžovatele (žalobce) o tom, že došlo ke zkrácení jeho práv, přitom nebyl odstraněn.

[15] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že v nyní posuzovaném případě nebyly splněny podmínky řízení pro věcný přezkum podané žaloby, neboť stěžovateli nesvědčila aktivní procesní legitimace ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

[16] Městský soud o žalobě rozhodl meritorně, přestože nebyly splněny podmínky řízení. Řízení před městským soudem tedy bylo zatíženo zmatečností ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., ke které je Nejvyšší správní soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti podle § 109 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto na základě § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s. rozhodnutí městského soudu zrušil, a protože zde byly již v řízení před městským soudem důvody pro odmítnutí návrhu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., současně sám žalobu podle § 110 odst. 1 věty první za středníkem s. ř. s. odmítl.

[17] Nejvyšší správní soud zároveň musel rozhodnout i o nákladech řízení, včetně nákladů řízení, které předcházelo zrušenému rozsudku městského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Na základě § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., rozhodl tak, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žaloba byla odmítnuta.

[18] Stěžovateli byl usnesením městského soudu ze dne 28. 6. 2019, č. j. 1 A 37/2019 - 19, ustanoven zástupcem advokát Mgr. Jindřich Lechovský. Hotové výdaje a odměnu za zastupování tudíž hradí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 2 x 3 100 Kč za dva úkony právní služby (sepis kasační stížnosti a návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti), a dále 2 x 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu s § 7 bod 4., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 6 800 Kč. Tuto částku soud zvýšil podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 1 428 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je zástupce jako plátce povinen odvést. Částka v celkové výši 8 228 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 17. července 2020

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu